

5.SINIF 6. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık ÇORUM Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. İstanbul, - - - -

Bu ifade aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa cümle öznel bir özellik kazanır?

I - Türkiye'nin en kalabalık şehridir.

II - dünyanın en güzel şehridir.

III- Marmara Bölgesi sınırları içerisindedir.

2. **Aşağıdaki deyimler, anlamlarıyla eşleştirildiğinde hangi deyim dışta kalır?**

I- Göze girmek

II- Pabucu dama atılmak

III- Aklına koymak

IV- Borusu ötmek

V- Ateş püskürmek

Aşırı derecede kızmak

İlgi ve değer kazanmak

Önemi kaybetmek

Kararlı olmak

3. "Affan Dede, Millî Takım'ın koyu bir tarafıydı."

I II III IV

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamlıdır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

4. "Yaşamak" sözcüğünün yerine "ikamet etmek, oturmak" sözcüklerini kullanabileceğimiz aşağıdaki cümlenin sonundaki kutucuğa (x) işareti koyunuz.

I) Şehrimiz çok hareketli bir gün yaşadı. ()

II) Zeynep'in ailesi caddedeki apartmanın ikinci katında yaşıyormuş.()

III) Vatan için canlarını feda eden şehitlerimiz her zaman kalbimizde yaşıyor.()

5. **Aşağıdaki sözcüklerin zıt anlamlarını karşlarına yazınız.**

Kuzey

Acemi

Ret

Geniş

Cimri

6. Aşağıdaki cümlelerin sonuna anlamına uygun olarak “nesnel yargılı cümle, öznel yargılı cümle” yazınız.

- a) Okulda her gün sekiz saat ders görüyoruz. (.....)
- b) Benim öğretmenim, çok iyi bir insandır. (.....)
- c) Babam, Karadeniz'in havasını çok sever. (.....)

7. Aşağıdaki cümlelerin sonuna anlamına uygun olarak “amaç-sonuç cümlesi, koşul cümlesi, neden-sonuç cümlesi” yazınız.

- a) İyileşirsem, derslerime daha çok çalışacağım. (.....)
- b) Yemek seçtiğinden iyi beslenemiyor. (.....)
- c) Başarılı olmak için derslerime düzenli çalışıyorum. (.....)

8. Aşağıdaki sözcüklerin eş anlamlarını karşlarına yazınız.

- I- Doktor
- II- Yanıt
- III-Sözcük
- IV- Hikâye

9. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun bağlaçlar getiriniz.

ki - ile - ve - ama

- I- Büyüklerimize her zaman sevgi - - - - saygı duymalıyız.
- II- Kardeşimle anlaşamıyoruz - - - - onu çok seviyorum.
- III- Leyla - - - - Mecnun hikâyesini biliyor musun?
- IV- Eve girdim - - - - her yer darmadağınık.

10. "ölçü" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek anlam, mecaz anlam, terim anlamda kullanılmıştır? Cümlelerin yanına yazınız.

- I. Mâniler, genellikle yedili hece ölçüsüyle yazılır. (.....)
II. Toplum içinde ölçülü davranmak zorundayız. (.....)
III. Hak geçmemesi için paylaştığımız kumaşın boyunu dikkatlice ölçtük. (.....)

11. İleri atılıp sellercesine,
Göğsünden vurulup tam ercesine,
Bir gül bahçesine girercesine,
Şu kara toprağa girenlerindir...
Orhan Şaik Gökyay

Verilen dördlükteki ünlü(hece) düşmesi ve ünsüz yumuşaması olan sözcükleri aşağıya yazınız.

12. Aşağıdaki metni okuyarak hangi türe ait olduğunu sebepleriyle birlikte yazınız.

Tavşan ikide bir böbürleniyor:
-Kimse benden hızlı koşamaz, diyormuş. Sonunda kaplumbağa dayanamamış:
-İstersen yarışalım, demiş. Koşuya başlamışlar. Tavşan epeyce yol aldıktan sonra, "Hıh, o sırtı kabuklu hayvancık sürüne sürüne kim bilir ne zaman sonra bana yetişir?" diye düşünmüş.

Cevap:

.....

13. Aşağıdaki metni okuyarak hangi türe ait olduğunu sebepleriyle birlikte yazınız.

Bir varmış, bir yokmuş. Allah'ın kulu çokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde; uzak bir ülkede Keloğlan derler biri varmış. Yaşlı annesi, bu biricik oğlunu "Kel oğlum, keleş oğlum!" diye çok severmiş. Keloğlan iyiymiş iyi olmasına da pek tembelmiş. Bir gün dağda bayırda gezerken ak sakallı bir ihtiyara rastlamış. Epey sohbet etmişler. İhtiyar, Keloğlan'ı sevmiş. Ona istediği zaman bütün ülkeyi görmesini sağlayan bir ayna hediye etmiş.

Cevap:

.....

14. Aşağıdaki metni okuyarak hangi türe ait olduğunu sebepleriyle birlikte yazınız.

Babamızın atlarına bakıcılık yapan Dadaruh, yaşlı bir adamdı. En sevdiğimiz şey atlar olduğundan sabah erkenden ahıra koşuyorduk. Dadaruh'la beraber atları suya götürmek, çıplak sırtlarına binmek bizim için doyulmaz bir zevkti. Hasan korktuğundan tek başına binemez, Dadaruh da onu önüne alırdı. Torbalara arpa koymak, otları yemliklere yerleştirmek, ahırını süpürmek, gübreleri kaldırmak en eğlenceli oyundan bile daha çok hoşumuza giderdi.

Cevap:

.....

15. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" harfi koyunuz.

- (.....) Bir işin hangi nedenle yapıldığının belirtildiği cümlelere neden-sonuç cümleleri denir.
(.....) Koşul(şart) cümlelerinde eylemin nedeni ve amacı mutlaka bulunur.
(.....) Doğadaki seslerin(gıcırtı, cik, tıkırtı, şırıll...) yazıya aktarılmasına yansıma denir.

16. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına ise "Y" yazınız.

- (.....) "Cama taş attı." cümlesinde ünsüz benzeşmesi vardır.
(.....) "Sözleri kalbimi kırdı." cümlesinde ünsüz türemesi vardır.
(.....) "Seni iyi anlıyorum." cümlesinde ünlü daralması vardır.
(.....) "Ceviz tokluk hissi verir." cümlesinde ünsüz türemesi vardır.

17. Yardımlaşmayı ve dayanışmayı öğütleyen aşağıdaki atasözlerinin eksik bölümlerini tamamlayınız.

-yaprağıyla gürler.
Bir elin nesi var,
..... külüne muhtaçtır.
Tatlı dil,

18. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına ise “Y” yazınız.

- (.....) “Alın” kelimesinde ünlü düşmesi vardır.
(.....) “Fıstıkçı” kelimesinde ünsüz yumuşaması vardır.
(.....) “Affetmek” kelimesinde ses olayı yoktur.
(.....) “Başlıyor” kelimesinde ünlü daralması vardır.
(.....) “Zannetmek” kelimesinde ünsüz türemesi olmuştur.

19. Aşağıdaki deyimlerin anlamlarını karşlarına yazınız.

- Gözlerinin içi gülmek
- Etekleri tutuşmak
- Göze girmek
- Aba altından sopa göstermek

20. Sabahın bu ilk ışıkları benim saltanatım. Kırk elli dakika da sürse bu krallığının her anını yudum yudum tadarım. Böyle bir tiryakiliğiniz varsa yaz kış yataktan sabah beşte fırlamak gerek.

Yukarıdaki paragraftan zıt anlamlı sözcük, ikileme, ünsüz yumuşamasına örnekler bularak aşağıya yazınız.

- Zıt anlamlı sözcük
- İkileme
- Ünsüz yumuşaması

21. Kantindeki dolaptan simitleri aldı ve simitciye parasını ödedi. Bu simitle karınını doyurdu.

Bu cümlelerde yazımı yanlış olan sözcükleri aşağıya yazınız.

- I-
- II-
- III-

22. I. Her sabah onların evinin önünden geçirim.
II. Grip bana da ondan geçti.
III. Yarışmada onu geçtim.
IV. Köprüden geçerken at değiştirilmez.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde “geçmek” sözcüğü aynı anlama gelecek şekilde kullanılmıştır?

- A) I - II B) II - III C) III - IV D) I - IV

23. • Yıldız futbolcu, penaltıyı kaçırdı.
• Sen aklını kaçırmış olmalısın.
• Sana sunulan fırsatı kaçırdın.
• Yemeği fazla kaçırınca uyuyamadım.

Bu cümlelerde “kaçırmak” sözcüğü aşağıdaki anlamlarından hangisi ile kullanılmamıştır?

- A) Delirmek, kontrolsüz davranmak
B) Yararlanamamak
C) Zor kullanarak yanında götürmek
D) Ölçüyü, sınırı aşmak

24. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “değişmek” sözcüğü “karşılıklı alıp vermek” anlamında kullanılmıştır?**

- A) Her şey ne kadar çabuk değişiyor.
B) Onunla oyuncaklarımızı değiştik.
C) Son zamanlarda sen çok değiştin.
D) Mevsimler değişiyor ama acılar aynı kalıyor.

25. I. O, ekmeğini taştan çıkarırdı. (elde etmek, sağlamak)
II. Onun yalanını çıkardım. (bulmak, ortaya koymak)
III. Hırkasını çıkarıp sandalyeye astı. (giysi, ayakkabı vb. vücuttan ayırmak)
IV. Gömleğindeki lekeyi çıkaramadım. (sonunu getirmek)

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde “çıkarmak” sözcüğü, yay ayraç içinde verilen anlama uygun olarak kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

26.

Güzel bir softa kurdum.

Uyanmak için saati kurdum.

Üç kıtada büyük bir imparatorluk kurduk.

Kamp çadırını kuramadılar.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde “kurmak” kelimesi “birleştirmek, monte etmek” anlamında kullanılmıştır?

A)

B)

C)

D)

27. Engin Öğretmen sınıfa “yaşama sevinci” ana duygusunu veren şiirlerle ilgili araştırma ödevi vermiştir. Sınıfta sadece Emir, ana duyguyu yanlış anlamış ve farklı bir şiir getirmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Emir’in getirdiği şiir olabilir?

A)

Bugün uzanıyorsam
Bir ağaç gölgesinde
Oltamı atıyorsam denize
Yaşamak güzel demektir.

B)

Potinlerime ve paltoma
Teşekkür etmeliyim.
Teşekkür etmeliyim yağın kara
Bugüne bu sevince...
Kara bastığım için şükür
Şükür gökyüzüne ve toprağa

C)

Yaşamak ne güzel
Anlayarak bir usta, kitap gibi
Bir sevda şarkısı gibi
Bir çocuk gibi şaşarak yaşamak...

D)

Gel biz de şöyle kocaman
Bir kardan adam yapalım
Eğer düşmekten korkmazsan
Buzun üstünde kayalım.

28.

Yaşamak gerekiyorsa eğer
Bir çocuk oyunu kadar renkli olsun
Dünyayı kardeşlik dallarında
Uçan kuşlar doldursun
Sen dargınlık ağacı, barış ve yemiş ver.

I

Anne bugün bayram
Haydi giydir yeni elbiselerimi
Saçımı tara, mendilimi ver
Bugün çok güzel olmalıyım
Elini öpeceğim babamın, amcamın
Sonra bayram yerine gideceğim

II

Çiçek olur açılır
Koku olur saçılır
Ondan vaz mı geçilir
Çocuk evin şenliği
Yurdun egemenliği

III

Sensiz çocuk güler mi
Okul nedir bilir mi
İyi kötü her şeyi
Doğru ayırt eder mi
Sensin bizleri eğiten
Yarınlara götürün

IV

Numaralanmış şiirlerin ana duyguları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	yaşama sevinci	bayram sevinci	çocuk sevgisi	öğretmen sevgisi
B)	yaşama sevinci	bayram sevinci	öğretmen sevgisi	çocuk sevgisi
C)	çocuk sevgisi	yaşama sevinci	yaşama sevinci	okul sevgisi
D)	çocuk sevgisi	çocuk sevgisi	çocuk sevgisi	öğretmen sevgisi

29.

Çocuğunuz evrende tektir ve muhteşem bir potansiyelle doğmuştur. Çocuğunuzla, çiftçinin yetiştirdiği ağaçla kurduğu ilişki gibi bir ilişki kurun. Çiftçi, ağacın özünün ne olduğunu bilir ve o öze saygısı vardır. O özün gelişmesi için uygun ortam hazırlar. Çiftçi elma ağacını muz ağacı yapmaya çalışmaz; elma ağacının en çok meyve veren elma ağacı olması için ortam hazırlar. Ortamını bulan elma ağacı, olabileceğinin en iyisi olur ve ona göre meyve verir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinden çıkarılacak en kapsamlı yargıdır?

- A) Çocuklar muhteşem yaratılmış varlıklardır.
- B) Çocuklarla tıpkı ağaçlar gibi ilgilenilmelidir.
- C) Her çocuğa yeteneklerine uygun eğitim verilmelidir.
- D) Ağaçtan iyi verim almak için iyi bir bakım gerekir.

30.

KİBİRLİ KABAK

Ulu bir ceviz ağacının dibinde yeşeren bir kabak, büyüklüğü ile övünürmüş. Hatta gününü ceviz ağacının küçük ceviz meyveleri ile dalga geçerek geçirirmiş. "Bak, siz kocaman ağaçta yetişiyorsunuz, ona rağmen küçücüksünüz; oysa bir de bana bakın, küçücük bitkime rağmen ne kadar da büyük bir bitkiyim dermiş. Ceviz hasat zamanı gelmiş, ceviz sahipleri cevizlerini toplamak üzere gelmişler. Herkes kibirli kabağın yanından geçmiş ama yüzüne bakan olmamış. Derken, ceviz sahipleri aralarında şakalaşmışlar. Birisi diğerine "Sen cevizleri boş ver, şu kocaman kabağı alsana!" demiş. Diğerisi ise "Bırak o kabağı canım, kendisi kocaman ama içi boş." demiş. Kabak, çok incinmiş ve aklına cevizler için söyledikleri gelmiş. Cevizlerden özür dilemiş ve fiziki özelliklerin değil, iç güzelliğinin önemli olduğunu anlamış.

Bu metinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meyvelerin olgunlaşması için zamana ihtiyaç vardır.
- B) Dış güzellik değil, önemli olan iç güzelliktir.
- C) Hatalı olduğumuzda özür dilemeliyiz.
- D) İnsanlara onları üzecek, kıracak sözler söylememeliyiz.

31.

Dünyada her yıl 16 milyon hektar orman alanı yanmaktadır.

Son 30 yılda dünya orman örtüsünün beşte biri yok oldu.

Dünya, dakikada 21 hektar orman alanı kaybediyor.

Kullandığımız kâğıt-kartonlar ve ayrıca yaşamsal ihtiyaçlarımız için 7 adet ağacı tüketiyoruz.

Dünyadaki kâğıt tüketiminin yarısı geri kazanılsa her yıl 8 milyon hektar orman alanı korunabilir.

Bir Avrupalı yılda ortalama olarak 300 kg kâğıt ürünleri tüketmektedir.

Şampuan şişesinin doğada 450 ila 650 yıl arasında yok olduğunu, su borusunun 1000 yılda yok olduğunu, kutu kolanın ise 100 yılda yok olduğunu biliyor musunuz?

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi doğayı korumada bir çözüm yolu olamaz?

- A) Kâğıt üretimi için endüstriyel ormanlar kullanılmalı.
- B) Kullanılan atık malzemeler geri dönüşümde değerlendirilmeli.
- C) İnsanlar doğanın korunmasıyla ilgili bilinçlendirilmeli.
- D) Atık sular şehirlerden uzak olan akarsulara bırakılmalı.

Okul Çağı Çocukları
için
Besin Piramidi
Porsiyonları

6-12 yaş okul dönemi çocukların beslenmesinde dikkat edilmesi gereken diğer hususlar şunlardır:

- 🌸 Günde 8-10 bardak su içilmeli, günde 2 bardak süt içilmeli.
- 🌸 Günde en az 4 adet meyve tüketilmeli.
- 🌸 Gazlı içecekler, çay ve kahve yerine ayran, taze sıkılmış meyve suyu ve süt tercih edilmeli.
- 🌸 Öğün aralarında abur cubur yerine meyve ya da sebze tercih edilmeli.
- 🌸 Yemekten önce ve sonra eller mutlaka yıkanmalı.
- 🌸 Yemek yeme hızı yavaş tutulmalı, bir çırpıda değil yavaş ve çiğneyerek yemek yenmeli.

Bu bilgilere göre 5.sınıfa giden bir çocuk öğle yemeğinde aşağıdaki beslenme tabaklarından hangisini tercih etmemelidir?

A)

Makarna-kola-patates kızartması-salata

B)

Kivi-salata-yoğurt-ıspanaklı börek-fındık

C)

Çorba-taze sıkılmış meyve suyu-köfte

D)

Eti sebze yemeği-ayran-meyve-ceviz

33. Başka ülkelerde ne şekilde değerlendiriliyor bilmiyorum ama bizim coğrafyada yeni bir soluk, değişik bir bakış açısı ile ortaya çıkan her türlü hareketin, görüş veya eserin eskiyi kötülediği görülür. Hâlbuki her yeni, mutlaka kabul edilip olmayacağı gibi eskinin üzerine sadece eski olduğu için tamamıyla perde çekmek de doğru değildir. Bir de kültür, sanat ve edebiyat hareketleri söz konusu olunca bu, büsbütün tehlikeli sonuçlar doğurabilir. Sanatta gelenek esastır. Geleneğe dayanmayan sanat ve edebiyat hareketleri zayıftır, gelişme imkânı bulamazlar. Dayanağı olmayan, geçici bir heves olarak da ömürleri kısa olur.

Bu parçada yazar, aşağıdaki sorulardan hangisine cevap vermiştir?

- A) Ülkemizi Avrupa ülkeleriyle kıyasladığınızda en çok hangi eksiklikleri görüyorsunuz?
- B) Ülkemizin ekonomik geleceğini nasıl görüyorsunuz?
- C) Ülkemizde, yenilik ve gelenek arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz?
- D) Geleneksel sanatlarımızın yok olması karşısında neler yapılabilir?

34. Rüyaların ortaya çıkması, görüldükten sonra unutulma riskinden dolayı arta kalanların objektif olmalarına gölge düşürse de elde kalanların etkili psikolojik tahlilleri, insanı anlamada çok büyük bir değer arz etmektedir. Daha da önemlisi, rüyalarla ilgili zaman zaman yapılan değerlendirmelerde onların sadece bireysel bir anlam taşımadığı, aynı zamanda sosyal yönlerinin de olduğu da vurgulanmaktadır. İnsanların, rüyalarıyla yüzleşmesinde rahatlatıcı bir yön olduğu da araştırmalarda ortaya konmuştur.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Rüyalar, insanlar için rahatlatıcı bir etkiye sahiptir.
- B) Rüyalar, kişisel olma dışında toplumsal anlam da taşır.
- C) Rüyalar, insanı anlamada önemli rol oynar.
- D) Rüyalarda görülen olaylar, mutlaka gerçekleşir.

35. Yeni tomurcuklanan ince dalları, üstündeki bulutsuz semayı ve Boğaz'ın lacivert sularını sanki ilk defa görüyormuşum gibi doya doya seyrettim. Damarlarıma rahat, geniş, sıcak bir sevinç yayılmıştı. Koşmak; banklarda oturan suratı asık ihtiyarlara, yoldan gelip geçen somurtuk insanlara, bebek arabalarının yanında yün ören sinirli çocuk, dadılarına sokulup "Gülsenize, neşelensenize! Bakın; gök ne temiz, güneş ne parlak, hayat ne güzel!" diye bağırarak istiyordum.

Bu metinden aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsanların hepsi baharda mutlu olur.
- B) Doğal güzellikler insanın psikolojisini olumlu etkiler.
- C) Etrafındaki güzellikleri göremeyen insanlar da vardır.
- D) Mutlu insan dünyayı daha farklı görür.

36. Öykü yazmaya 1945'te başlayan Haldun Taner, on yıl sonra Sait Faik Hikâye Armağanı'nın ilkinin "On İkiye Bir Var" kitabıyla almış; Sait Faik ve Orhan Kemal ile birlikte Türk öykücülüğünün en önemli isimlerinden biri olmuştur.

Bu cümleden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Haldun Taner, Sait Faik Hikâye Armağanı'nı 1955'te almıştır.
- B) Sait Faik ve Orhan Kemal de bu ödülü alan hikâyecilerdendir.
- C) Sait Faik Hikâye Armağanı'nın ilk ödülü Haldun Taner'e verilmiştir.
- D) Haldun Taner, hikâye yazmaya başladıktan on yıl sonra ödül almıştır.

37. I. Başa şişmek
II. Başa çıkmak
III. Başa geçmek
IV. Baş etmek
V. Baştan savmak

Numaralanmış deyimlerden hangileri aynı anlamdadır?

- A) I-III
- B) I-V
- C) II-III
- D) II-IV

38. Keşişin biri dünyanın en akıllı adamını bulmak için diyar diyar geziyormuş. Yolunun üzerinde de Nasreddin Hoca'nın köyü varmış. Köylülere sormuş:

-Sizin köyün en akıllı adamı kim?

Köylüler de:

-Nasreddin Hoca, demişler.

Bunun üzerine köy meydanına giderek Hoca ile görüşmeye başlamış ve eline bir çubuk alıp yere bir daire çizmiş. Nasreddin Hoca da çubukla daireyi ikiye bölmüş. Keşiş, bir doğru daha çizerek daireyi dörde bölmüş. Hoca, dairenin üç dilimine çarpı işareti koymuş. Keşiş, elleriyle aşağıdan yukarıya doğru bir hareket yapmış, Hoca da yukarıdan aşağıya doğru hareketi tekrarlamış. En sonunda keşiş büyük bir hayranlıkla hocayı tebrik etmiş.

Olup bitenlerden bir şey anlamayan halk, keşişe ne olduğunu sormuş. Keşiş de:

-Bu adam gerçekten dünyanın en akıllı adamı. Yere dünya çizdim o, ortadan ekvator geçer dedi. Ben dörde böldüm o da dörtte üçü sudur, dedi. Ben yerden buharlaşma sonucunda ne olur, dedim. O da yağmur dedi.

Bu kez hocaya neler olduğunu sorar halk.

Hoca da:

-Bu adam oburun biri. Yere bir tepsi baklava çizdi, ben de yarısı benim, dedim. Daha sonra tepsiyi dörde böldü. O zaman dörtte üçü benim, dedim. O da tepsi altından ateşi hafif hafif almalı, dedi. Ben de üstüne fındık, fıstık eklersek daha iyi olur, dedim.

Bu metinde aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Zaman
- B) Olay
- C) Yer
- D) Şahıs

39. Beş duyu organından biriyle algılanamayan, inançla ve his ile bilinen kavram ve varlıkları karşılayan kelimelere soyut anlamlı kelimeler denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük soyut anlamlıdır?

- A) Yaptığı bu davranışa bir türlü akıl erdiremiyorum.
- B) Soğuk çay içmeyi çok severim.
- C) Yarın akşam şiddetli yağmur bekleniyor.
- D) Öğretmenler Günü'nde öğretmenime çiçek hediye ettim.

40. Koklama, işitme, tatma, dokunma ve görme duyularından en az biriyle hissedebildiğimiz tüm varlıklar somuttur.

Buna göre aşağıdaki seçeneklerden hangisi sadece somut anlamlı kelimelerden oluşmuştur?

- A) Vazo-kalem-mutluluk-insan
- B) Sevinç-bilgisayar-rüzgâr-çocuk
- C) Huzur-kuş-otomobil-taş
- D) Dünya-taş-kedi-insan

41. Sayılabilen, ölçülebilen, azalıp çoğalabilen özellikleri ifade eden sözcükler nicel anlamlıdır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük nicel anlamda kullanılmıştır?

- A) Kendine iki şişe su aldı.
- B) Anneler çocuklarını çok severler.
- C) Kendime güzel bir elbise aldım.
- D) Toplantıda etkileyici bir konuşma yaptı.

42. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcükler özelden genele doğru sıralanmıştır?

- A) Ördek- Yaban Ördeği-Varlık-Hayvan
- B) Papatya-Çiçek- Bitki- Canlı
- C) Canlı-İnsan-Erkek-Özkan
- D) Kurt Köpeği-Canlı-Hayvan-Varlık

43. Annelerin en güzeli,

Sensin, benim güzel annem.

Ilık esen bahar yeli,

Sensin, benim güzel annem.

Güneş yüzlü, altın kalpli,

Ağır başlı, tatlı dilli,

Meleklerin eşi sanki

Sensin, benim güzel annem.

Açan çiçek, çağlayan su,

Gülümseyen engin duygu,

Evimizin mutluluğu

Sensin, benim güzel annem.

Bu dizelerin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatan sevgisi
- B) Doğa sevgisi
- C) Anne sevgisi
- D) Aile sevgisi

44.

I

Üstümüze gece gündüz kol geren,
Bize güzel iyi günler gösteren,
Türk iline yeni baştan can veren
Kimdir diye sorarlarsa: Atatürk.
.....

II

Dağları bekçidir, bülbülleri âşık
Toprağı bereketli insanı sadık
Canım ülkem Türkiye'm

III

Ak saçlı başını alıp eline,
Kara hülyalara dal anneciğim!
O titrek kalbini bahtın yeline,
Bir ince tüy gibi sal anneciğim!

IV

Bilmezler yalnız yaşamayanlar,
Nasıl korku verir sessizlik insana;
İnsan nasıl konuşur kendisiyle;
Nasıl koşar aynalara,
Bir cana hasret,
Bilmezler.

Bu dizelerin ana duyguları sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Yalnızlık-Atatürk Sevgisi-Anne Sevgisi-Vatan Sevgisi
- B) Atatürk Sevgisi -Vatan Sevgisi-Anne Sevgisi- Yalnızlık
- C) Atatürk Sevgisi-Anne Sevgisi-Vatan Sevgisi- Yalnızlık
- D) Vatan Sevgisi-Anne Sevgisi- Yalnızlık- Atatürk Sevgisi

45. Aşağıdaki deyimlerden hangisi gerçek anlamıyla kullanılabilir?

- A) Ağzıyla kuş tutmak
- B) El sürmemek
- C) Kafasının taşı atmak
- D) Yüzünden düşen bin parça olmak

46. Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele, el ele verin çocuklar.
Bir vatan bırakın biz çocuklara
Islanmış olmasın gözyaşlarıyla.
Bir bahçe bırakın biz çocuklara
Göklerde yer açın uçurtmalara.
Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele, el ele verin çocuklar.
Bir barış bırakın biz çocuklara
Ulaşsın şarkımız güneşe ve aya.
Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele, el ele verin çocuklar.
Bir dünya bırakın biz çocuklara
Yazalım üstüne sevgili dünya
Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele, el ele verin çocuklar.

Bu dizelerin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk sevgisi
- B) Vatan özlemi
- C) Barış özlemi
- D) Oyun sevgisi

47.

Deyim	Anlamı
I. Ağzını aramak	Birini herhangi bir konuda konuşurarak düşüncesini öğrenmek
II. Akli başından gitmek	Bir durumdan alınan dersi unutmamak
III. Bindiği dalı kesmek	Kendisi için yararlı olabilecek bir şeyi kendi eliyle yok etmek
IV. İpe un sermek	Bir işi yapmamak için türlü engeller, bahaneler öne sürmek

Yukarıdaki tabloda numaralanmış deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

48. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi gerçek anlamlıdır?

- A) Terzi kendi söküğünü dikemez.
- B) Dost ile ye, iç; alışveriş etme.
- C) Üzüm üzüme baka baka kararır.
- D) Mum dibine ışık vermez

49. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Her zaman bir arada bulunan kişiler birbirinden etkilenir.” anlamında bir atasözü kullanılmıştır?

- A) Ne oldum dememeli, ne olacağım demeli.
- B) Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.
- C) Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur.
- D) Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan.

50. Çocukluğumda bayramlar daha güzeldi sanki. Bayramlık kıyafetler alınır, gece başucuna konularak onlarla uyunurdu. Sabah erkenden uyanılır ve büyük bir heyecanla bayramlıklar giyilirdi. Babamız bayram namazından gelince ailece kahvaltı yapılır, evdeki büyüklerin eli öpülürdü. Sonra coşkuyla komşulara gider, el öper ve harçlık toplardık. Topladığımız harçlıklarla bayram yerlerine gider, gün boyu gönlümüzce eğlenirdik. Çocukluğumuzdaki bayramların tadına doyum olmazdı.

Bu metnin konusu aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

- A) Çocukluk
- B) Bayram sabahı
- C) Çocukluktaki bayramlar
- D) Bayram eğlencesi

51. İnsanlar artık konuşanı sabırla dinlemiyorlar. Karşısındaki kişi konuşurken ya dinlermiş gibi yapıyorlar ya da sık sık sözünü kesip alakasız şeyler soruyorlar. Halbuki iletişimin temel şartlarının başında iyi bir dinleyici olmak vardır. Okulda, evde, sokakta, parkta kısacası insanın olduğu her yerde önce iyi bir dinleyici olmamız gerekir. Konuşanın sabırla dinlenmesi ona değer verildiğini de gösterir. Ayrıca dinlemek, anlamayı da kolaylaştırır. Birbirimizi yeterince anlamıyor olmamızın temelinde belki de bu vardır.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

- A) Konuşanın sözünü kesmemeliyiz.
- B) İnsanları her yerde dinlemeliyiz.
- C) Konuşan kişiye alakasız sorular sormamalıyız.
- D) İyi bir iletişim için iyi bir dinleyici olmalıyız.

52. Okumak insanın yapabildiği güzel işlerin en başında gelir. İnsanların duygu, düşünce ve hayal dünyalarını başkalarıyla paylaşma ihtiyacından dolayı yazılı eserler ortaya çıkmıştır. İyi ki de böyle olmuştur. Bu eserleri okumak hem düşünce ve hayal dünyamıza katkıda bulunur hem de dilimizi öğrenmemizi sağlar.

Böyle düşünen birinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Okumak, sadece hayal dünyamızı zenginleştirir.
- B) İnsanlar duygu ve düşüncelerini paylaşmak ister.
- C) Okumak, dilimizi öğrenmemize katkıda bulunur.
- D) Okumak, düşünce ve hayallerimizi geliştirir.

53. Ahmet, dönem sonunda düzenlenecek Kapadokya gezisine gitmeyi çok istiyordu. Konuyu babasına anlattı. Babası bu gezinin Ahmet için iyi bir fırsat olduğunu söyledi. Bunun için Ahmet'in bazı şartları yerine getirmesi gerektiğini söyledi. Gezi ücretinin bir kısmını harçlıklarından biriktirmesini, zayıf olduğu derslerine daha çok çalışıp başarısını yükseltmesini ve bunları yaparken de günlük tutmasını istedi.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Babası, Ahmet'in bu isteğine onay vermiştir.
- B) Ahmet çok istediği Kapadokya gezisine gidememiştir.
- C) Ahmet'in bazı derslerde başarısı düşüktür.
- D) Ahmet'in bazı şartları yerine getirmesi gerekmektedir.

54. İki kardeş şirin köylerinde birlikte çiftçilik yapıyorlardı. Babadan kalma tarlalarını babalarından gördükleri gibi ekip biçiyorlardı. Yörelerinde hangi tarım ürününü yetiştireceklerini düşünüyorlardı. Büyük kardeş köyün elverişli ikliminden dolayı çilek üretmenin verimli olacağını söyledi. Küçük kardeş ise sera kurup her mevsim domates üretmenin daha verimli olacağını söyledi. İki kardeş bir türlü karar veremiyordu. Kardeşlerin konuşmalarına şahit olan bir tanıdıkları tarlayı iki kısma ayırıp birlikte ikisini de yapabileceklerini söyleyince ona hak verdiler.

Bu metinde anlatılan olayı aşağıdaki atasözlerinden hangisi özetler?

- A) Akıl yaşta değil baştadır.
- B) Akla gelmeyen başa gelir.
- C) Akıl akıldan üstündür.
- D) Akıllı karar verene kadar deli dereyi geçer.

55. "Yeni getirilen gömleklere dolaba koyduk." cümlesindeki altı çizili kelimedeki meydana gelen ses olayının benzeri aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Delinen şişeden sürekli su akıyor.
- B) Önceki maç ile ilgili fikrimi sordu.
- C) Her şeyden önce hakkını korumalısın.
- D) Annem ve babam sağlığa çok önem verir.

56. I. Bu konu hiç aklıma gelmemişti.
II. Kalemi senin dolabına koydum.
III. Arı bir anda burnuma kondu.
IV. Bahçedeki çocukların keyfi yerindeydi.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde ünlü düşmesine uğrayan bir sözcük yoktur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

57. Aşağıdaki şiirlerden hangisinde zıt anlamlı sözcük kullanılmamıştır?

- A) Her şey araya giriyor, aradan çıkıyor
Arada çocuklar doğuyor, büyüyor, yürüyor
Arada evler, evlenmeler, ölümler duruyor
Arada yaz, kış, bahar, dünya dönüyor.
- B) Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum ne hâldeyim
Gidiyorum gündüz gece
- C) Sen petekte bir gömeç bal gibisin!
Renksin yazdan kıştan, tazeliğinsin bahardan.
Yapraklarda dolaşan serin bir rüzgârın ki
Her gün eser durursun hafızamdan.
- D) Gün bitti. Ağaçta neşe söndü.
Yaprak ateş oldu, kuş da yakut;
Yaprakla kuşun parıltısından
Havuzun suyu erguvana döndü

58. Hikâyede her şeyi derli toplu bir yoğunlukta yansıtmak zorundasınız. Roman, bu konuda daha esnekler. Romanın uzunluğu, hikâyeye kıyaslanamayacak ölçüde fazladır. Romanda kahramanlar, olaylar zihninizi karıştırabilecek kadar fazlayken hikâyeye genellikle tek bir konu ve o konunun anlatımına imkân verecek yeterli sayıda kahramana ihtiyaç duyar.

Bu paragraftan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Hikâyede yoğun bir anlatım söz konusudur.
- B) Romanda tek bir olay varken hikâyede durum farklıdır.
- C) Hikâyedeki kahraman sayısı, romana göre azdır.
- D) Hikâye, romana göre daha kısa bir türdür.

59. Aşağıdaki cümlelerden hangisi farklı bir noktalama işaretinin görevini tanımlamaktadır?

- A) Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur.
- B) Birbiri ardına sıralanan eş görevli sözcük, sözcük grupları ve sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılır.
- C) Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur.
- D) Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayrıç içinde kullanılır.

60. "Spor yapanlar, vücudunu daha iyi kullanırlar."

Bu cümlede hangi ses olayı vardır?

- A) Ünsüz Yumuşaması
- B) Ünlü Düşmesi
- C) Ünsüz Benzeşmesi
- D) Ünlü Daralması

61. "Sağlıklı yaşamının önemini biliyordu - - - sağlıklı yaşamıyordu." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelemez?

- A) fakat
- B) lakin
- C) ama
- D) çünkü

62. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Mert, her sabah kahvaltı yaptığı için çok sağlıklıydı.
- B) Arkadaşım, simit almak için kantine gitti.
- C) Öğrenciler neşeyle şarkı söylemeye başladılar.
- D) Takdir belgesi almak, çok çalışmakla mümkündür.

63. "Metin, köpeği ile bahçede gezintiye çıkmişti." cümlesindeki altı çizili sözcüklerde sırasıyla hangi ses olayları vardır?

- A) Ünlü Düşmesi - Ünsüz Benzeşmesi
- B) Ünlü Düşmesi - Ünsüz Yumuşaması
- C) Ünsüz Yumuşaması - Ünsüz Benzeşmesi
- D) Ünlü Daralması - Ünlü Düşmesi

64. Suna: Komşumuz uzun bir hastalık dönemi geçirdi.

Esra: Şimdi durumu nasıl Suna?

Suna: - - - - maşallah.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisi gelmelidir?

- A) İyi olacak
- B) Turp gibi
- C) Sağlık olsun
- D) Nur topu gibi

65. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna nokta konmaz?

- A) Egzersiz yapmak, vücudumuzu rahatlatır
- B) Spor, insanlara mutluluk hissi verir
- C) Her insan, spor yapmalı mı
- D) Sporcular, düzenli yaşarlar

66. I- gece / gündüz
II- iyi / kötü
III- yalan / yanlış
IV- savaş / barış

Yukarıda eşleştirilmiş sözcüklerden hangisi anlam ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

67. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yol" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Dedem, hayat yolunu ninemle yürüyordu.
- B) Buse, okul yolunda üşüyen bir kedi görmüştü.
- C) Ali, yolda bulduğu parayı öğretmenine verdi.
- D) Bizim köyün yolu kardan kapanmış.

68. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi ünlü bir ek aldığında son ünsüzü yumuşar?

- A) Sanat
- B) Dert
- C) Yanıt
- D) Ot

69. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı kelimeler bir arada kullanılmıştır?

- A) Yarım yamalak iş yapanı hiç sevmezdim.
- B) Gurbet ele çıkma, ya gelinir ya gelinmez.
- C) Büyük balık küçük balığı yutar.
- D) Her insanın seveni de sevmeyeni de olabilir.

CEVAP ANAHTARI

1. II	23. C
2. IV	24. B
3. C	25. D
4. II	26. D
5. güney, usta, kabul, dar, cömert	27. D
6. nesnel, öznel, öznel	28. A
7. koşul cümlesi, neden-sonuç cümlesi, amaç cümlesi	29. C
30. B	
8. hekim, cevap, kelime, öykü	31. D
9. ve, ama, ile, ki	32. A
10. I. terim anlam, II. mecaz anlam, III. gerçek anlam	33. C
11. göğsünden, toprağa	34. D
12. Fabl. Metinde insan dışı varlıklar kişileştirilip konuşurulmuş ve öğüt verme amacı güdülmüştür.	35. A
36. B	
13. Masal. Metin tekerleme ile başlıyor olağanüstü olaylar yer alıyor, zaman ve mekan belirsiz.	37. D
38. A	
14. Hikâye. Yaşanmış veya yaşanabilir bir olay anlatılıyor.	39. A
40. D	
15. Doğru, Yanlış, Doğru.	41. A
16. Doğru, Yanlış, Doğru, Doğru	42. B
17. Ağaç, iki elin sesi var, Komşu komşunun, yılanı deliğinden çıkarır.	43. C
44. B	
18. Doğru, Yanlış, Yanlış, Doğru, Doğru	45. B
19. sevinmek, telaşlanmak, beğeni ve takdir toplamak, tehdit etmek	46. C
47. B	
20. Zıt anlamlı sözcük:yaz/kış; İkileme: yudum yudum; Ünsüz yumuşaması: tiryakiliğiniz, tadarım, krallığının, yudum yudum	48. B
49. D	
50. C	
21. dolapdan, simitciye, karınını	51. D
22. D	52. A

53. B

54. C

55. D

56. B

57. D

58. B

59. B

60. A

61. D

62. A

63. C

64. B

65. C

66. C

67. A

68. B

69. C

meb.gov.tr